

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ ::
SANTA AGNA 19. PRAL. TELEFON 4258

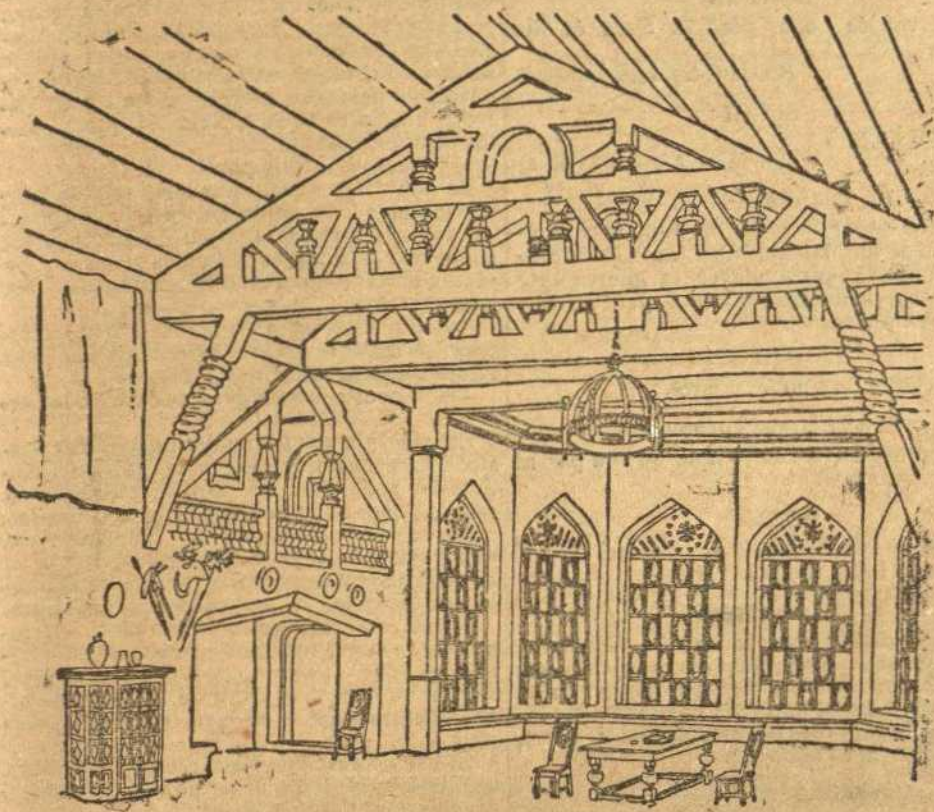
ANY XIV :: NUMERO 4336 :: BARGELONA, DIVENDRES, 2 DE MARÇ DE 1917 :: UN NUMERO 5 CENTIMS

IMPRENTA I ESTEREOTIPIA ::
CARRER EST, 16 TELEFON 2298 ::

Teatre Català

Estrena de "Jesús que torna"

SOROLLÓS ÈXIT

Decoració del primer acte

L'èxit d'ahir

Per l'aspecte que antílopament havia promogut en tot Barcelona i per l'interès extraordinari amb que el públic seguí ahir vespre la representació, l'estrena de "Jesús que torna" té més transcendència que la d'un senzill i corrent èxit teatral.

Aquest èxit de la darrera obra d'En Guimerà pot ésser, naturalment, una demostració més de la potencialitat del mestre i de la força virtual del teatre català, però és, ademés, una viva compenetració entre la bella expressió del poeta i el fondo sentit del poble, confonentes i consagrant-se en una alta i humana fidelitat.

Ahí el nostre Guimerà feu ressucitar de la sentimentalitat del poble aquells sublims ideals d'amor que entre nosaltres havien tingut llur representació en el sentit enlairat del pacifisme, i que aquests dies s'havia anat soterrant en la consciència de tothom, entenent bruta per la bogeria bèlica que's descapecava entre fòbies i filles militaries.

Una vegada més, la sola veu del poeta ha tingut més virtut que totes les propagandes apassionades o mogudes per interessos que no's poden confessar, i el sàndic de la multitud, sinó la santa intuïció que la conduïx, s'ha sentit més cordialment i més humanament lligada amb la paraula de pau i d'amor que ha vingut a dir el mestre, que no pas amb els odís i les rancúnies que avui ens anaven tornant insensiblement amics de les guerres i del militarisme.

Els qui anaren a veure l'obra amb el propòsit maliciós de fer manifestacions tendencioses en un altre sentit, es trobaren sorpresos. Aquesta posició pacifista que per ells ha sigut considerada com un tant maquiavèlic, resplandia en l'escenari d'un teatre amb tota l'esplèndida bellesa de la poesia, per apaigabar el formigueig de les males passions.

Hem de celebrar com a catalanistes el triomf de caràcter artístic o literari que acaba d'assolir una producció teatral catalana, però hem de mostrar-nos més fonament josiós encara per haver assistit, en aquesta grans moments històrics, a una popular comoció en favor de la pau entre els homes.

(Fragment de l'escena XI)

Acte primer

TALARN
Ordres del Govern, senyor comte, m'obliden a aquest home que, per cert, ja ho està a casa vostra.

ORLOF
Senyor coronel: aquest home està ferit. A algú dels vostres soldats, inavertidament se li haurà engogut l'arma, perquè ell venia on s'ho de pau.

DORMAN
Es que... (rabiós)

GLADYS
No! (contenint-lo)

TALARN
En efecte: hauré sigut així. I ja que està ferit, que jo no ho sabia, i puix heu sigut tant bondadosos per donar-li acolliment, us prego, senyor comte, que'l redingueu aquí fins... fins que disposi el Govern que s'ha de fer amb aquest home.

(Orlof havia anat parlant en veu baixa amb el príncep)

ORLOF
Interinament us prego, senyor coronel, que feu retirar de la meua casa la força... que res té de guardat.

TALARN
Teniu raó. (als soldats i a l'ajudant)
Sortiu! I ara, senyor comte, amb vostre per-

NATA
(després d'una petita pausa)

Nataníel.

TALARN
Què més, Nataníel?

NATA

Cap més nom.

TALARN
La vostra edat?

NATA

Qui pot saber-ho?

TALARN (a Gladys)

Es veu que és jove!

(Gladys no contesta)

El noms del vostres pares?

NATANIEL

No'l sé.

TALARN

La vostra patria?

NATANIEL

Tot el món.

TALARN

Mes ne tindreu una!... Vos n'estimareu una sobre totes les altres!

NATANIEL (després d'una pausa)

Per què?

TALARN

Per... perquè sí. Perquè tothom és d'un lloc... Per... defensar-lo... Per... (mirant a Gladys, que està impassible)

NATANIEL
No, no: de tot el món, de tot el món!...

TALARN

Es massa gran, el món! Veritat? A un altre home li demanaria el passaport. A aquest... (Nataníel es va incorporant per a enrahonar més bé)

GLADYS (a Nataníel)

Digueu, Digueu.

No és així, senyor coronel?

(a Talarn)

TALARN

Sí, sí: podeu dir.

(Nataníel parlava com si reflexionés i no ho digués a ell mateix)

NATANIEL

El món és molt gran, diuen,

(petita pausa)

I jo'l trobo petit: com un cor. I tot el món com un cor dintre la volta d'un pit. I la volta d'aquest pit ve a ser igual a la volta del cel amb tot lo que'l forma... I cada gota de sang que corre per aquest pit és com un sigle en l'univers.

(pausa)

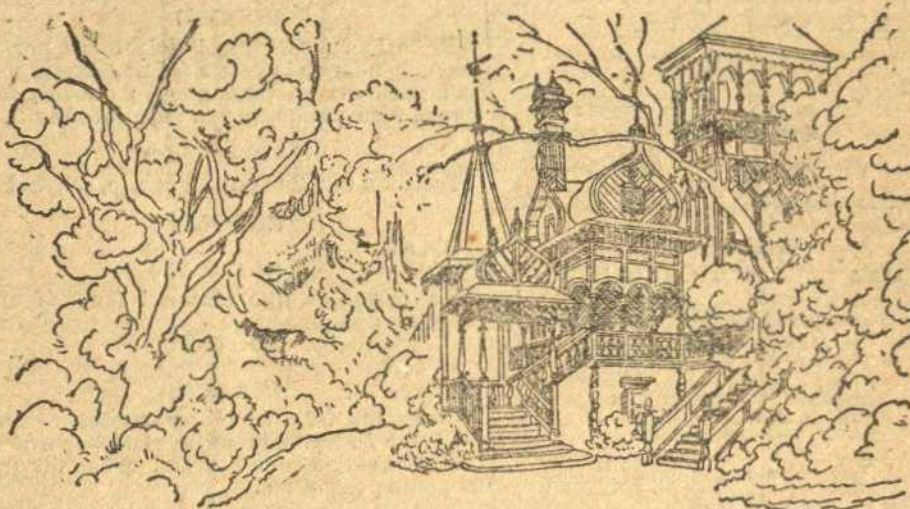
Aon és el cap pensador que aquest pit aguanta sobre? Qui ho sab? Qui pot dir-ho?

(pausa)

Jo, no: que no sé res... res...

(pausa)

Sols sé que tinc immens amor per tot lo que és creat i per tot lo que és per crear encara; que tot és lú, per què tot és present, que res

Decoració del segon acte

desapareix. Que fins els grans de blat del pa d'aquesta taula ténen en ells quelcom dels grans de blat de la primera espiga que gronxava sobre els camps aquell aire sospirós, que no ha passat, no, perquè va passant encara.

(Queda callat. El coronel se havia assegut sense escriure)

TALARN (a Gladys, somrient)

Si us sembla que seguim...

(Al lluny, Dorman, somrient, energic, dona senyals d'aprobació. Gladys plora)

GLADYS (al coronel, sense saber què li ha preguntat)

Sí.

(mirant-se'l sempre)

TALARN

Però, ara, digueu-nos lo que sapiguen de la vostra vida. Lo més antie que recorden de la vostra infantesa.

(Nataníel es remou un xic pel sofà, com canviant de posició, i anant-se assegut. El Comendatore, a una indicació de Gladys hi anirà)

GLADYS (en veu baixa)

Comendatore...

COMENDATORE (al coronel)

Permeteu-me.

(Va a posar bé a Nataníel. Dorman i Gladys donen un pas per a acostar-s'hi. Gladys els conté)

GLADYS

No!

(Perquè no hi vagin. El Comendatore torna al seu lloc)

TALARN (que s'ha passejat durant aquesta curtíssima interrupció)

Digueu, Nataníel. De vostres records més llunyans...

GLADYS

Sí!

NATANIEL

Recordo... que quan jo era un nen vivia amb un vell, molt vell, de barba blanquíssima, al fons d'una cova, i que prop d'aquesta cova hi havia una cascada molt estesa i abundosa que no s'estroncava mai, ni tant sols minvava. I que una nit, que vaig preguntar a aquell home que era tanta aigua planyenta que mai acabava de caure, em va respondre que eren les llàgrimes de tota la humanitat que anaven caient a un abisme sense fons.

GLADYS

Sí!...

(amb els ulls molt oberts i veu fosca. Madame Gringoire dorm.)

NATANIEL

I jo, tot sent nen, em vaig proposar estron-

car un dia totes les llàgrimes i assacar per un mai més aquella cascada de plors sobre la terra.

GLADYS (sense poder-se contenir)
I després?... I després? Quan foreu més gran?

NATANIEL

Després... un núvol immens, quiet, i sense color, em va privar de veure's en lloc... fins que un dia em vaig trobar a mi mateix: em vaig trobar que era ja com sóc ara de gran, part de dintre d'una cassava, que mai s'acabava de llarga que era, en mig d'arbres espessos per tot... I em va venir el desig de sortir-ne, saltant una paret de tanca molt alta, que la volava tota aquella casa tant quiet. La vaig saltar no sé com, i a l'ésser a terra, em vaig adonar de què'l cel era tot una poderosa d'estrelles, i vaig tornar a sentir la brugadera aixordadora d'aquella cascada despenyant-se als abims. I l'he sentida sempre! I la sento encara!

GRIGNI (a Arlet a mitja veu)

Que la sab llarga!

ARLET

Callen!

TALARN (acostant-se a Gladys)

Es un pobre boig.

(Ella ni el sent.)

GLADYS

(Fixa en Nataníel, després d'una pausa.)

No us entenc!

(altra pausa)

No us puc entendre!

NATANIEL

No sé...

GLADYS

Però, en fi...

(amb energia)

Què és lo que us proposeu? Què és lo que voleu, vos, de la vida?

NATANIEL (ja assegut del tot)

Que tothom siga bo!

(a punt d'alçar-se)

Que tothom s'estimi! Matar l'odi! Que l'hi maniat s'agerran! Que'l mal no engendi ni demani mai més! Que vinga un dia en què per sobre de les muntanyes i els rius, a través de les fltes pationeres de les races i les nacions, blancs i negres, i de tots colors, es donguin les mans tots els homes i encercin en una anella d'amor tota la Terra.

(S'alcen dret, resolt, i es posa bé la roba per a seguir son camí.)

COMENDATORE

NATANIEL

Vaig a seguir mon camí cap aquells que s'odien de mort.

(Els dos companys s'hi acosten un xic.)

TALARN

Sou presoner del Rei, i a mes ordres.

GLADYS (al Príncep).

Si m'estimeu, que quedi en llibertat aquest home.

DORMAN

Sobre d'ell no hi ha poder, que ell mana.

GLADYS

Sí, com Deu.

TALARN

Senyor comte d'Orlof: voleu més probes de boig?

NATANIEL (serà)

Jo demano la vostra protecció, senyor Príncep Demetri.

GLADYS

Ah, sí, que ell us protegirà.

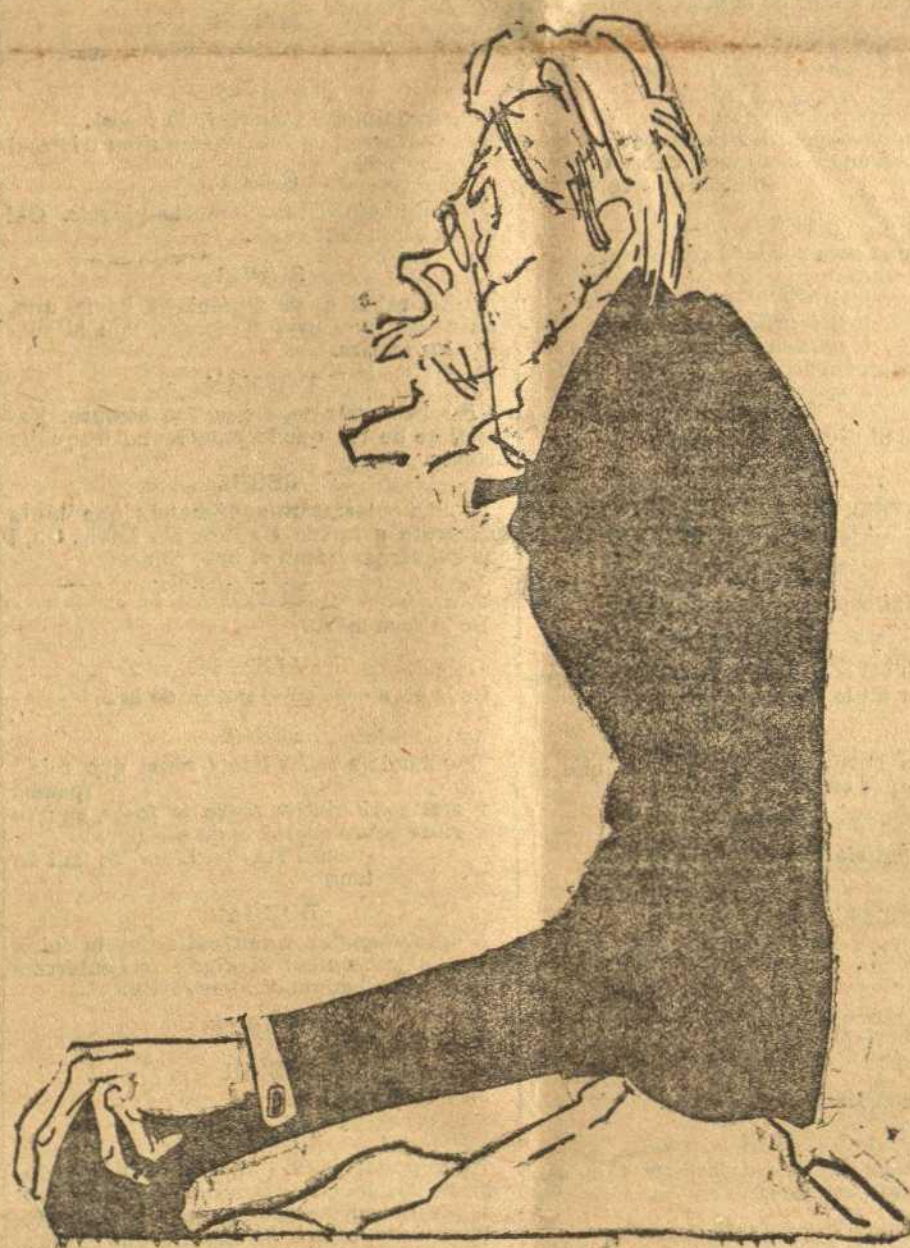
(mig rient i mirant-se al Príncep carinyosa)

DEMETRI

Còm ha sapigut?... (als seus, que s'arronsen de espallies)

TALARN

Senyor Príncep: jo no us coneixia.

ANGEL GUIMERÀ

ENRIC BORRÀS

ASSUMPSIÓ CASALS

JAUME BORRÀS

DEMETRI
Dir que heu dit, senyor coronel, que tenau ordre d'aturar a aquest home?

TALARN
Lo govern m'ha dit que si ho creia convenient, aturés a aquest home. Mes, davant de vostra altesa, jo doc...

DEMETRI
Doncs, baix la meua responsabilitat aquest home queda lliure.

GLADYS
I tothom.

DEMETRI
I tothom amb ell.

TALARN
Jo mateix valg a transmetre la vostra ordre.

(surt el coronel)

NATANIEL
Oh, gràcies, senyor!

GLADYS
Mes, esteu ferit...

NATANIEL
Què se'n sent d'aquest mal? Anem, companys, que tota la gent s'espera.

DORMAN
Anem!

GLADYS
S'hi afeix.

(Plorant. Surten tres. Remor de la gentada)

DEMETRI
Esteu contents de mi, Gladys?

GLADYS
Sí, Demetri. Mes, ara vull anar a la ciutat.

DEMETRI
Hi ha la Cort del meu pare!

GLADYS
Què hi fa! Els autos! Els autos!

ORLOF
Carlot!

(que ja és en escena i que surt corrents per l'esquerra)

DEMETRI
Doncs, fins això per vos, Gladys. Mes, esteu plorant...

GLADYS
Sí, que ara em sento el cor. Anem!

(Comencen a sortir per la porta de l'esquerra, mentre se senten les dolaines i les remors i crits de la gentada que s'allunya)

TELO

(Escena VI del segon acte)

REI RODOLF I GLADYS

RODOLF
Jo us volia parlar senyora.

GLADYS
També jo a vos, que per vos he vingut.

RODOLF
Magnífic! Voleu fer-me la mare d'assassins i costat meu!

GLADYS
(com si no l'hagués sentit)

He vingut per...

RODOLF
O, millor dit: em voleu permetre, senyora, d'assessar-vos al costat vostre i concedir-me aquesta petita audiència? Perquè aquí anem de magnetat a magnetat, encara que! He no sia gaire apropiat per la nostra sobirania...

GLADYS
M'han dit, Senyor, que'l Príncep tenia en perill la seva vida, i veig en goig que no és així, a jutjar per vostre bon humor.

RODOLF
Són dos els fills meus que tenen en perill la existència: l'un, a la guerra; mes, les noves darreries són tranquil·litzadores. I això és degut al valor del meu exèrcit i a Déu. L'altre fill meu és que veritablement està en perill de mort. I al triomf de la seva salut jo hi puc fer res, segons d'assessuren. Mes, hi ha una persona que per lo que jo sabia, i m'ha confirmat ara el Príncep, em pot donar la victòria. I veus-aquí perquè la meua alegria.

GLADYS
Jo voldria, Senyor, que m'escoltessiu ara a mi.

RODOLF
Sí és lo que jo desitjo!

GLADYS
Doncs, és per dirvos, amb tota sinceritat, que jo no he sentit mai l'afecte que cal per a que ell se torni estimació de l'ànima. Mes, jo mai li he fet creure al Príncep altra cosa; que jo...

RODOLF
M'ho ha dit, m'ho ha dit tot això! Fins que ell per vos està bé en tal manera, que hi són indiferents els afers del Regne, fins a l'extrem que no sembla fill meu; perquè l'home que no sab dominar aquesta mena de passions que pot posar i perdonar, senyora—al nivell de...

GLADYS
No diguem més, Senyor, que ja us ho com-
(Gladys es posa dreta)

RODOLF
Sí, si se posa al nivell de les...

GLADYS
(amb energia)

Que no diguem més que no vull sentir-vos! (Queden l'un davant l'altre mirant-se fixament. Rodolf és qui després cedirà.)

RODOLF
Perdoneu.

GLADYS
Ja està.

(amb repugnància)

RODOLF
Doncs asseyeu-vos.

(están un xic apartats)

GLADYS
No.

RODOLF
(mirant entorn perquè no sentís)

Mes, si us plau!

GLADYS
Que hi fa que estiguem aprop aquí si ens trobem molt lluny vos i jo!

(ella s'ha acostat molt poc, quedant drets els dos)

RODOLF (rídic)

Me permeteu que segueixi?

GLADYS
Segura.

RODOLF
I em prometeu no ofendreu, si...

GLADYS
Segons.

RODOLF
Doncs, una altra cosa. Creieu que jo me l'estimo al meu fill?

GLADYS
(després d'una pausa)

A quin?

RODOLF
A Demetri, a tots dos.

(Gladys s'arronsa d'espatlles.)

Com tots els pares s'estimen a sos fills.

(Gladys se'l mira fixament)

Digueu.

GLADYS
Tal com sou, davant de tot hi ha la vostra missió: hi ha el vostre Regne. Vostre fill gran, el Príncep Albert, ocupa el primer lloc en vostre afecte.

RODOLF
Com a pare, no!

GLADYS
(rídic)

Com a rei.

RODOLF
Mes és mon fill segon qu'is mor, i ja no hi ha el rei enlloc, si no el pare.

GLADYS
Doncs, què vol de mi el pare?

RODOLF
Que us l'estimeu al meu fill per a salvar-lo, si és cert lo que diu la Ciència que compar-
tiu amb ell la vida; que no'l deixeu ni un sol moment, que jo us donaré, senyora, totes les felicitats que pogués somiar: fets-vos admi-
rada per tot, essent l'enveja de les dames de la meua Cort, que és la primera per la seva sumptuositat, i que jo faré que arribi fins a vos...

GLADYS
(molestada)

Prou, senyor, prou!

RODOLF
Reflexioneu, Gladys, i deixeu-vos portar per la bondat de la vostra ànima. Penseu que us ho demana un pare que ho donaria tot, fins la seva corona, per la vida del seu fill.

GLADYS (rídic)

Tot! diu tot? Puc parlar, ara, jo, senyor?

RODOLF
Oh, sí.

GLADYS
Me permeteu que comenci fent-vos una pregunta?

RODOLF
Sí, cert.

GLADYS
Que n'heu fet d'aquell home extraordinari que diu Nataniel i que és el més perfecte dels seus vinguts a la Terra? M'heu dit que us podia preguntar...

RODOLF (rídic)

Preguntar-me, sí; mes, jo no m'he compromès a respondre. Per lo tant, Gladys, reflexioneu en lo que us he dit, que altres devers de l'Estat m'obliguen a deixar-vos.

(a punt d'anar-se'n)

GLADYS
No!

(aturant-lo)

sense que jo sapiga que se n'ha fet d'aquell home.

RODOLF (somrient)

...sobrenatural, veritat?

GLADYS

Potser, sí. I, al menys, l'home que és l'admiració de tota l'humanitat i que la gent se pregunta què ha sigut de la seva vida; perquè ha desaparegut tan sobtat d'entre nosaltres quan anava a dur la pau al món, que vos con-
turbàveu...

RODOLF (interrompent-la)

No direu pas que no hagi sigut condescendent amb vos, senyora, fins permetent-vos ara mateix que'm deturàssiu a mi.

GLADYS

Es que no n'hi ha prou, ja que no m'heu respost. Perquè la gent se pregunta si hi ha hagut poder humà que hagi gosat donar la mort a aquest home.

RODOLF

Oh...

(se n'anava cap a la gradoria i s'atura, girant-se cap a ella)

GLADYS

I la gent, fixant-se en vos, quan passeu, com ara, us mira amb repulsió, que sospita que tingueu sobre la consciència la sang de
aquests martirs.

RODOLF

Calla, senyora!

(amb energia)

GLADYS

No sense cridar contra de vos que sou un mal rei.

(no pot alçar la veu, enregolada per l'emoció)

que sou un mal home!

(cau en una cadira. Rodolf va ràpid, a socorre-la.)

RODOLF

Ho veieu, senyora!

(pausa)

Calmeu-vos, calmeu-vos... I no per mi; per vos mateix. I us ho diré m'ha agradat la vostra valentia. Tantobé pogués enconcarar vostre caràcter al meu pobre Demetri, que mai n'ha tingut.

(somrient)

I no'm mbeu així, per Déu, que no soc tant... tant criminal com vos penseu. Perquè, en quant a aquest Nataniel, que tant us exalta, cal que patiu més per ell, i jo us vull donar aquesta satisfacció, per més que no'n siguem mereixedors: aont és ara, jo us dono la seguretat de que no corre cap mena de perill la seva existència.

GLADYS

Aont és?

(alsant-se)

RODOLF

Lluny, molt lluny d'aquí.

GLADYS

Aont?

RODOLF

Allí on no'm pot fer cap mal predicant la pau contra mes ordres.

GLADYS

Ell la predicarà sempre; contra tot el món que la predicarà...

RODOLF

Doncs ara, sinó que la prediqui als vents i a les onades de la mar que no li faran cas perquè, a igual que'is homes, estaràn eternament en guerra... I us deixo amb el meu fill.

GLADYS

No! Jo no vull veure al vostre fill que és tant cruel com vos.

RODOLF

Què fariau per mi, Gladys, si jo us prometes que acabada la guerra deixaré en llibertat a aquest home?

GLADYS

No, acabada la guerra. Ara!

Salvador Alarma

RODOLF
Nó, ara nó. I això que al present no'm pot fer gaire mal. Quan la guerra és victoriosa, tothom n'és partidari, i el rei és un gran rei.

GLADYS

Nó; jo no puc creure vostres paraules.

(amb rabia)

Nataniel, és mort!

Escena I de l'acte III

DORMAN, SLAVIS, ALEXIS, SERGI i altres quatre companys.

(Están acabant d'omplir de terra una ample i llarga casa; la part de la casa ja plena del tot, resulta més alta que el terror a causa del gran nombre de morts que hi ha al desotto. A l'airecar-se el sol, mentre sis dels homes van tirant palades de terra, els dos altres, en el lloc més alt, toquen amb les seves delantals el final d'un cant trist. Fins que s'acaba la trèndia, no començarà el diàleg. Començant aquest, se sentiran, llunyans, altres dolaines en diferents intrets.)

SLAVIS

Saben que s'hi està bé dintre de la terra, i que fins fa pena quedar-se d'óra?

(Ricat encara de cames al clot, que va acabant-se de omplir depressa.)

SERGI

Ja ens hi quedarem un dia o altre, dintre; que no s'acabarà mai la terra del món per a fer-hi clots.

DORMAN

Món, no. Mes, homes per a fer-hi clots i enterrar als altres... assassins... tampoc.

SLAVIS

Cada palada que ens cau sobre dels peus me sembla un alaiac de la mare terra.

SERGI

L'Slavis tot ho veu que fa plorar.

ALEXIS

Dorman: doncs que no hi creus tu en que vindrà un dia en que tots serem germans?

(Dorman no contesta)

SERGI

I que la pau serà per tot i per sempre?

DORMAN

(Després d'arronsar-se d'espatlles, silencios.)

Per ara colgum morts.

ALEXIS

Però, què hi dius tu, Dorman?

DORMAN

Ho crec perquè ho creu Nataniel. Quan ell ho predica, n'estic segur; quan no parla, ja no.

ALEXIS

Essent així com ets... li fas un tort.

DORMAN

Ja ho sab ell com sóc. Com també sab que donaria per ell la vida.

SLAVIS

Nosaltres l'estimem més que tu, que el creiem sempre en tot.

ALEXIS

I jo fins patiria torment per ell.

ELS ALTRES

(I jo també! I jo! Tots!)

SERGI

I jo cent vegades, i tu, Alexis, si t'atormen-
tessin... qui sab si desitjaries...

ALEXIS

Malvintatge!

SERGI

I Dorman lo primer qui desdiria. Com que no el creus gaire tal!

DORMAN

Calla, calla! La lleure és bona; la terra és dolenta.

SLAVIS

Si hagués sigut veritat?

SLAVIS

Jo al foc me tiraria, per ell!

Qui sab!

ALEXIS

No m'agrada que dubtes de mi.

DORMAN

Quan dubto d'algun cosa és que no estic en mi que deixi de dubtar.

SERGI

Perquè no tens fe en ell... dubtes d'ell.

DORMAN

En vosaltres si que no en ting gaire.

SLAVIS

Ni en mi tampoc!

DORMAN

Deixem-ho estar!

(un xic desafador)

ALEXIS

Ni a mi. Perquè, si gossessis...

(menaçador)

DORMAN

Quina tristesa!—No ho veieu? Volem creure en la pau... per tothom i nosaltres estem ja a punt de barallar-nos.

(queden parats. Pausa)

SLAVIS

Sí; cert.

Tens raó.

SERGI

Jo'm pegaria a mi mateix.

No li diguem res a Nataniel.

Res.

(altres també ho diuen, però més baix. Ara se senten les dolaines en la banda oposada a la que se havien sentit però també molt lluny.)

DORMAN

Sentin! La oració dels morts allà baix.

ALEXIS

També allà acaben d'omplir una rasa.

SLAVIS

N'hem omplertes vintiset, de rases!

(amb gran tristesa)

SERGI

Jo mai havia vist tants morts plegats. Oh! i en un espai tant curt!

SLAVIS

Quina rabia que's tenen! Ni havia que, morts i tot, quedaven abraonats, com si fossin, vius encara.

DORMAN

Jo, a l'enterrar-nos, els separo sempre. Nataniel no ho vol que'is enterrem... d'aquella manera.

SERGI

Jo n'he enterrat un aquí mateix que tenia un retrato a la mà i sobre els llavis. Oh, i que l'aguantava amb el braç trencat!

SLAVIS

De la seva mare?

ALEXIS

De la seva esposa? O potser de la...

SERGI

Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria

Dissabte vinent dia 3 de març, a les deu de la vetlla en el local del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria, hi tindrà lloc una sessió durant la qual se projectaran nous i interessants films de l'actualitat europea.

A l'aquesta sessió que té el caràcter d'obsequi fet per la Cambra Sindical de Cinematografia Francesa als socis del Centre, sols hi podran concórrer aquests i les seves famílies.

NOTICIES

AJUNTAMENT

La Comissió de Governació ha acordat: Encarregar a la oficina facultativa la confecció d'un quadre sinòptic en el qual s'indiquin els punts de la ciutat on se presten serveis municipals, qual quadre se fixarà en la planta baixa de les Cases Consistorials.

Adquirir vestuari d'hivern i litiu per als infants de la Guardia Urbana i l'Instrumental de música necessari per a les noves places de la Banda municipal de recent creació.

Cedir per al dia 4 de l'actual el Saló de Cent per a la celebració d'un festival que organitza la Casa d'Amèrica a Barcelona per a commemorar el descobriment del Yucatán a Mèxic pel seixanta.

Deputar a diverses pensions i pensions reglamentàries a distints viudets i orfes d'empleats municipals.

La Comissió de Foment ha pres els següents acords:

Senyalar un plaç de 10 dies per a que les Companyies afectades per la Divisió de la ciutat en zones als efectes de la concessió de instal·lacions aèries, puguin presentar les oportunes reclamacions.

Encarregar a la Secció facultativa formuli un projecte de revestiment de gres per a les cunetes de les cloaques de les barriades industrials.

Facultar a la Jefatura dels tallers municipals per a l'inversió de 2.000 pessetes en la compra de tela de Flandes.

Proveir per concurs restringit la Plaça de Quefe de la Secció d'Alimentació, vagant per defunció del senyor Quadeny, i per oposició una plaça d'Enginyer Ajutant de laboratori, de l'Inspecció Industrial.

Recordar a la distribució interna de serveis ordenada del quefe accidental de dita Inspecció don Antoni Vaga i que consti en acta a proposta de la presència, el sentiment de la Comissió per la mort del ciutadà senyor don Celestí Quadeny i proposar al Ajuntament s'aboni a la vida la diferència d'haber entre el càrrec que tenia en propietat i el de Quefe de la Inspecció Industrial que interinament venia descompenyant.

Foran preses en consideració les mocions següents:

Del senyor Cirera interessant que el carrer de Vich sigui inclòut en la relació dels carrers que s'han adequat i acesos deu ésser objecte de renovació.

Del senyor Vila Moliné que per la Secció facultativa d'Urbanització i enllasos se formuli el pressupost de les obres i gastos per

a la prosecució de l'obertura del carrer sobre la riera de Vallcarlos fins enllassar amb la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera.

Del senyor Balada, queix designat amb el nom de Josep Bení Mata a l'actual carrer de Castelló de la barriada de Les Corts.

Del senyor Ribalta, que per la Secció de serveis vials de l'oficina facultativa se procedeixi a la extracció i aprofitament per a grava de les roques que amencen dependre's de la muntanya de Montjuich. Iloc anomenat "Morrot", amb imminent perill per als viandants.

Del senyor Cararach: que's practiqui una revisió del material mòbil del tramvia de Sant Andreu i que sigui retirat de la circulació el que no estigui en condicions de prestar servei.

—Dacord amb l'anunci circular publicat en el B. O. referent a la formació d'un nou cens electoral, l'Alcalde ha firmat els ofícis corresponents al nomenament de vocals representatius de les entitats i Corporacions oficials que han de formar part de la Junta municipal del Cens de la població que per disposició de la llei ha de coadjuvar a la formació del nou cens electoral.

EL TREBALL

A Terrassa es nota aquests dies bastanta maror entre els obrers, i l'artífex, els quals estan disposats a obtenir millors en llur treball.

El dimarts passat es reuniren en Assembla a la Federació Republicana, adoptant per unanimitat les conclusions següents:

1.—Sospensió del treball en hores extraordinàries des del dia primer de març, puix el R. D. de 24 d'agost de 1913 prescriu que la jornada màxima setmanal no deu passar de 60 hores.

2.—Designar comissions d'obers per a que visitin les fàbriques, convidant a llurs companys a abandonar el treball després de transcorregudes les hores reglamentàries.

3.—Formació d'unes bases similars a les dels obrers de Sabadell, les quals, una volta aprovades per una altra assembla, se'n presentades als patrons, declarant la vaga del ram si aquests no les accepten.

En vista dels acords transcrits, s'entrevistaren al despatx de l'Alcalde, al dia següent, comissions de l'Institut Industrial, Cambra de Comerç, Institut de Reformes Socials i per tal de buscar una solució que armonitzés els interessos de tothom.

—Continuant la campanya de reorganització que ha emprès el Comitè de la Federació de Paletes, el dimecres es celebrà un miting de propaganda socialista en el "Cine Recreo" de la barriada de Sant Andreu.

Presidí l'acte el company Bayé, i en ell prengueren part, a més del president, els companys Alemany, de Sant Andreu; Benedito, d'Urtia; Coral, de Sans; Serra, de Sant Martí; Olivé, de Gracia, i Moreno, de Barcelona.

Tots propagaren la unió com mitjà de fer front a l'encariment de les subsistències, que fa impossible la vida de l'obrere.

—La Junta del Sindicat La Constança, comissió com se'n dol'obra i obrers fabricis i textils, continuant sa campanya reguladora de jornals i jornades, ha declarat en vaga la fàbrica de don Jeroni Campañá, que segons diu la citada Junta pagava als seus obrers a més baix preu que els demés patrons.

—Avui, divendres, a les nou de la nit, es reunirà en el Cine Montaña, situat en el carrer del mateix nom, (Clot), els obrers cilindriers i aprestadors.

—La vaga que'l Sindicat d'obers fundidors, sostenia contra el patró senyor Roca, s'ha solucionat acceptant el patró del taller les condicions de llurs obrers.

—El dissabte vinent, a les nou del vespre,

es reuniràn en llur local social del carrer de Vista Alegre, 18, primer, els lampistes i llaners.

En aquesta reunió es tractarà, entre altres coses, de la vaga que sostenen els metal·lúrgics de Terrassa i del modo d'ajudar als vaguistes.

El dimenge que vé, amb assistència de un delegat de la Confederació Regional del Treball, celebraran una reunió de propaganda dels obrers minaires de Figols.

—L'acte hi estan invitats els treballadors del poble de Pobla de Lillet.

—Al Centre Obrer de Badalona hi donarà una conferència el conegut sindicalista Enric Rueda.

El tema serà: "Missió del Sindicat i les Confederacions obreres".

L'acte tindrà lloc el dissabte, dia 3, a les nou del vespre.

—Al local dels paletes de Gracia, avui, divendres, a les nou del vespre, hi donarà una conferència En Salvador Seguí, desenvolupant el tema: "Lo que representen els organismes federatius en la organització obrera".

—L'Agrupació Socialista Barcelonina celebrà reunió general el vinent dimenge, a les quatre de la tarda, per a tractar, entre altres assumptes, del Congrés regional que ha de celebrar-se a aquesta capital el mes d'abril, i de la reorganització del setmanari "Justicia Social".

També'll proper dimenge, a dos quarts de onze del matí, el company J. Bueso donarà una conferència, desenvolupant el tema: "El Socialisme i la Patria", al local de l'Agrupació i Jovenut Socialistes, Torrent de l'Olla, 28 i 30.

—En llur local social, carrer de Sant Pau, 83, es reunirà el vinent dimenge, a les deu del matí, els obrers en cançons de carrer.

—La societat La Unió de Oficiales Tècnics de Barcelona, convoca a tots els obrers tappers, socis i no socis, a la magna assembla que tindrà lloc el dia 2 de març a dos quarts de deu del vespre en el seu local social carrer d'Aribau, 12, interior.

—Ha sigut posat en llibertat els individus que componien el Comitè de vaga de Pobla de Lillet.

Els obrers presos estaven tancats en la presó de Berga, i a l'arribar a Pobla de Lillet sortiren a rebre's més de 1.500 persones que's feren objecte de grans manifestacions de carinyo.

—En el miting celebrat per la "Asociación de Obreros del Ayuntamiento", foren aprovades les següents conclusions que se'n entregaran a l'Alcalde:

—Primera. Havent sigut exclòut el personal d'Alxamplí, de l'acord Consistorial de 25 de gener de 1916 en el que s'atorga un subsidi de dos duros diaris als obrers i empleats del Municipi de seu inferior a 150 pessetes mensuals, ja que el d'Alxamplí cobra un plaç de 27 dies i el de l'Alxamplí no, demanen els reunits per ésser d'equitat i de justícia, que se's aboni el mencionat plaç.

Segona. Sabedors els reunits de que s'han consignat 60.000 pessetes en recent sessió pública per a pagar el seton plaç del referit augment, solliciten immediatament el pagament de dita quantitat en quant correspongui a cada un dels que alcen el repòsit acord Consistorial de 25 de gener del passat any, sense que novament quedi exclòut el personal d'Alxamplí.

Tercera. Havent-se aprovat un pressupost extraordinari per a pagar èrdits reconeguts i havent-se deixat en descobert el que afecta als obrers de l'Ajuntament, referent a la continuació dels 50 èrdits diaris d'augment sense haver millorat les circumstàncies, base del d'aquesta bonificació, es sollicita una esmena reconeixent aquest dret per a quan es sotmeteixi a l'aprobació dels nous Vocals associats.

Quarta. Sabedors de que s'alega estar en

període electoral per a no pagar al personal d'Alxamplí el jornal mínim de quatre pessetes diàries, protestem enèrgicament, per entendre que es un dret ereditat desde primer de gener del corrent any i que deu pagar-se immediatament.

Quint. Creient tot lo dit de justícia acompanyada d'una poderosíssima raó, no dubitem venenous atesos, i en cas contrari, recorrirem a quans medis estiguin a nostre alcanc, arribant, si fora precis, a la suprema autoritat del senyor governador, per a que ampari nostres drets.

—La junta directiva Montepiu de l'Asociación de la Dependencia Mercantil ha quedat constituïda en la següent forma:

President, Ernest Surit; Tresorer, Francisco Domestec; Comptador, Emili Palau; Secretari, Josep Vilà; Vis-secretari, Santiago Descàrraga; Vocals, Marián Jordi, Juvenal Garcia, Rafael Calatayud, Felip Martin, C. Rodríguez Cárdenas i Genís López.

DIPUTACIO

La comissió provincial ha adoptat els següents acords:

—Aprobar i ésser els comptes municipals de Castellví, Reüllués, Sant Martí de Centelles, Santa Maria de Palautordera i Tagamunt corresponents a l'any 1914 i Sant Andreu de Llevanera, corresponents a l'any de 1915.

—Aprovar un dictamen de censura amb reparos als comptes municipals de Barcelona corresponents a l'any 1913, que han d'elevarse al Tribunal de les del regne, a qui competeix la seva definitiva resolució.

Reclamar antecendents per a puguir resoldre els següents assumptes:

—Expedient de perió de contribució territorial incoat per l'Ajuntament de Reüllués amb motiu de la paga de contribució de la dita de 1913; recurs de agravis interposat per don Joaquim Raventós contra la quota que se senyalà en el repartiment girat per l'Ajuntament de Sant Llorenç de Hortons per a cobrir el deute del seu pressupost per a l'any 1916; recurs d'agravis deduit per don Magi Berra Vilà i altres, contra un acord de la Junta municipal de Rosafort que desestimava les seves reclamacions contra el repartiment girat per l'Ajuntament de dita població per a cobrir el deute del seu pressupost per a l'any 1915.

LA MANCOMUNITAT

El Consell Permanent ha despatxat els assumptes que figuraven a l'ordre del dia de les Seccions de Foment i de Governació.

Es resolgueren alguns assumptes de tràmit referents a la construcció de l'edifici escolar de Torrelles i a la construcció de les Biblioteques populars concedides en el últim concurs celebrat a l'efecte.

Saprovaren els plebs de condicions mitjans qual compliment es concedeixen variis permisos d'obres que afectin a vies de comunicació de la Mancomunitat.

S'acordà autoritzar a l'Escola Superior d'Agricultura per a la celebració dels seus suplicis de la Mancomunitat, d'un curs sobre cria d'animals domèstics a Vilafranca del Penedès.

Es comunicà al Consell un ofici de l'Alcalde de Savellà agraint-li en nom del poble el acord de subasta de les obres de construcció del camí volat de Savellà a la carretera de Rosafort de Queralta a Cervera.

En aprovada la liquidació dels gastos de conservació de carreteres i camins de la província de Tarragona corresponents al mes de desembre últim.

Saprovà el projecte d'acopi de pedra partida per a l'arregló dels kilòmetres del 1 al 9 i ramal a Matadepera, del camí de Terrassa a

Talamanca i del 1 al 8 de Sabadell a Matadepera, acordant-se l'immediata subasta.

Aprovà el Consell el contracte de plantació de 340 arbres a la primera Secció de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera.

Fou aprovat el pressupost per a l'adquisició de peus de partida amb destí a la carretera de Banyoles a empalmar amb la de l'Estat de Besalú a Rosos.

Es resolgueren variis assumptes relacionats amb el servei de telèfons de la Mancomunitat.

ESPECTACLES

Dimenge a la nit tindrà lloc en el teatre Olimpo (Ateneu Obrer del districte II) el benedict dels aplaudits actors Josep Estel·la i Francesc Valls, estrenant la comèdia en tres actes i en prosa "Jogant amb l'amor" del Emili Guals Castells i la marina en un acte de l'immortal Pitarrà. A la vora del mar.

La directiva va a càrrec de don Salvador Farrarons.

El vinent dimenge dia 4 a un quart de deu de la nit tindrà lloc a l'Ateneu Marqués de la Mina (Alegria 27, Barcelona) la primera sessió de la campanya artística "Prohusto a Carlot de Mená" organitzada per l'Asociación Montero.

Serà representada l'obra de Santiago Resnó "La mare", interpretant la part de protagonista la renomada actriu donya Carme Parrocho.

L'autor honorarà amb la seva assistència la presentació que promet veure's concorrida donat el fi entusiasta que's prossegueix.

Després d'activar gestions realitzades pel professor Max-Bembo secundat per les generoses dames protectores de l'obra de Max-Bembo s'ha arribat a aconseguir inaugurar la sala d'espectacles de l'obra, capaç per a 3.000 nens i nenes i en la que se celebraran sessions de Teatre i Cine d'infants, els dijous no festius.

Com se recorda fa temps Max-Bembo inicià el Teatre d'infants del que donà variis festivals que obtingueren brillant èxit.

Ara, i seguint els consells dels protectors de l'obra, s'inaugurarà el dia 15 de març gràcies a les ofertes generoses dels senyors Foronda, comte de Figols, Tayá i Bertrams.

Per a sufragar els gastos que originen els festivals s'ha obrt: un abonament especial, tenint ja abonats als senyors Marius Cucuruy, Nebots de Boreguier, Joan Perpinay, Puig i Wiebers, fill de J. Damians, Fábregues i Reacces.

L'eminent actor don Ricard Puga s'ha ofert a recitar un monòleg en festa tan senyalada.

En el transcurs del Teatre d'infants se representaran obres de Benavente, Hamperlinck, Andersen, Apelles Mestres, Haumann, Muelter i Hinch i d'altres regionals.

Respecte al programa de pel·lícules seran seleccionades i aixís quedaran definitivament establert el Cine d'infants.

Pròximament donarem nous detalls als lectors.

VARIA

Demà dissabte dia 3 de març, a les sis de la tarda, s'inaugurarà en el Circol Artístic (Rambla de Catalunya 33), una Exposició de pintures del conegut artista don Ricard Durán, la que podrà ésser visitada pel públic tots els dies, a les hores de costum, fins el dia 17 de l'actual.

—A la Societat de Ciències Naturals "Club Montanyenc" Primessa 14 primer, el president de la Secció d'Excursions, aquesta nit a les deu donarà la segona conferència pública que formarà part de la serie organitzada per dita Secció i que versarà sobre "Nocions

dart per l'excursionisme" essent il·lustrada amb projeccions fotogràfiques.

—Els època de malalties infeccioses molts metges recomanen beure l'aigua mineral natural: VICHY CATALA que surt del cantonal a 60 graus de temperatura i està lliure dels microbis.

—En la conferència que sobre el tema "La obra cultural de la Diputació i la Mancomunitat" donarà avui divendres a les deu de la nit al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria el diputat provincial i entonant arquitecte don Josep Puig i Cadafalch, se projectaran diferents diapositives de les principals instal·lacions de cultura de la Diputació i la Mancomunitat.

Aquesta conferència comprendrà els mateixos temes que la que'l senyor Puig i Cadafalch donà a l'Ateneu de Madrid i als Camarades de Bilbao fa poc temps, i que tan cridanera l'atenció dels tècnics i aficcionats als problemes de cultura i ensenyança.

—CALSAT costà a més, per a cavaller, a 1975. LAS AMERICAS, JAUME I, 5. No us equivoqueu, enfront a la Caixa d'Estalvis.

—Un d'aquests dies al despatx i en presència del notari don Antoni Par, s'ocurrà el repartiment de l'herència del benemèrit patrici i veí de la Barceloneta don Rafael Antoni Sánchez (a. c. s.) qui, fora d'alguns llegats, deixà tot el seu patrimoni, nomenant-los hereus a mitges, als dos grans hospitals de Barcelona, es a dir, a l'Hospital de la Santa Creu i l'Hospital Clínic.

Fou l'entrega dels valors i del motallé—en un passat de deu mil pessetes per cada hospital—mossen Jaume Vilar vicari de la parroquia de Sant Miquel del Port, qui assistí al testador amb la seva malaltia i en el seu testam, actualment, per encàrrec del mateix, de comptador, partidor i liquidador de la seva herència.

Els senyors administradors de l'Hospital de la Santa Creu i la Junta Administrativa de l'Hospital Clínic es complaïen en donar públicament i en nom dels pobres malalts de Barcelona, grans mercès al notari senyor Par a mossen Vilar i a totes les persones que amb la seva actuació han facilitat la ràpida liquidació de l'herència i d'una manera especial fan constar el fet en perpetua recordança del caritatiu del testador don Rafael Antoni Sánchez.

Que el seu exemple trobi imitadors, que prou en necessiten els dos grans hospitals de Barcelona per poder complir bé la seva tasca i més ara que la pujada de preu dels articles de més consum ha augmentat considerablement el deficit que li calcapa.

—L'Academia d'Higiene de Catalunya celebrà sessió ordinària aquest vespre, a dos quarts de deu, en el seu local social Plaça de Catalunya, 9, principal.

Continuarà en aqueixa sessió la discussió del tema del doctor Vidal Fraxanet.

—En la darrera reunió celebrada per la benemèrita "Obra de Max-Bembo", se prengueren entre altres acords, els següents:

Denunciar al governador quon un local de Atracunes, dedicat a cine i variis, acciden diques atraccions que executen treballs impropis de la seva edat.

Es tracta d'una nena de 7 anys i un nen de 9 anys.

Inaugurar la Sala d'Espectacles de l'Obra el vinent dia 15, amb un festival infantil, al qual s'invitaràn als nens de tots els assils i escoles de la ciutat.

Quera la dita sala, capaç per a 3.000 nens, se celebrin funcions de teatre i cine d'infants el dijous no festius.

Se donà compte del brillant èxit que obté la subscripció oberta per a sufragar els gastos del "Teatre i Cine d'infants".

Academia Mercantil MODERNA :: Princesa, 15, pral.

Per 5 Ptes. al mes una hora diària

8 hores, 10 pessetes. 6 hores, 15 pessetes

Per qualsevol d'aquestes quotes, previa consulta amb el Director o el Secretari, podrà V. estudiar amb perfecció Teneduria, Documentació, Càlcul, Reforma de lletra, Ortografia, Correspondència, Legislació, Taquígrafia i mecanografia. Mètodes patentats. Francès, Anglès i Alemany, professors nadius. Explicació individual. Títol de teneu de llibres i certificat d'aptitud, exclusius d'aquesta Academia, mitjançant examen. Classes: de 9 a 11 de 3 a 6 i de 6 a 10 nit, per a meritoris, empleats i dependents i per a joves recents sortits del Colegi; dirigides per un perit professor mercantil col·legiat, i cuidadament ateses per 15 experts professors.

Higiències salons. Splèndida il·luminació

Academia Mercantil per a SENYORETES.-Princesa, 13, pral.

Incorporada a la Academia Mercantil Moderna, Princesa, número 15. Estudis pràctics i ràpids de Teneduria, Documentació, Càlcul, Reforma de lletra, Ortografia, Legislació, Francès, Correspondència, Taquígrafia i Mecanografia, exclusivament per a senyorettes. Explicació individual. Títol de Teneu de llibres i certificat d'aptitud, previ examen. Classes: de 10 a 1 i de 4 a 7. De 8 a 10 nit, classes especials per a dependents, oficials i aprenents. Hermosos salons.

HONORARIS:

:: 1 hora, 5 pessetes; 3 hores, 10 pessetes; 6 hores, 15 pessetes ::

La màquina te gastos

GRANS MAGATZEMS

Damians

Pelayo i Tallers

Del 28 de febrer al 12 de març

Secció especial ::

d'articles variats al

PREU UNIC

Ptes. 4'95

Gran exposició i venda de

Articles per a regal

Marbres, Bronzes, Porcelanes, Mobles fantasia, Joieria, Relotgeria, Bisuteria, Bosses novetats, Vansos, Articles de pell, Jocs cristall, pisa i porcel·lana, Majòliques, Articles per a viatge i esport, Aparells parlants, Orfebreria religiosa, Imatges, Perfumeria, Parafumers, Bastons, Articles japonesos, etc.

Inmens assortit de CALSAT i GUANTS

a preus excepcionals

PIANOS i HARMONIUMS

de Hagan, des de 8 a 15 pessetes el mes

Bodes i bateigs

carrer Sant Pau, 38

PROGRESO

Revista comercial hispano-americana y de exportación

Esta Revista es de gran circulación en España y en el Extranjero, especialmente en las Repùblicas Hispano-Americanas. Cuenta con inteligentes correspondientes en Cuba, Puerto-Rico, Estados Unidos, Méjico, Venezuela, Chile, Ecuador, Perú, Costa Rica, República Argentina, Uruguay, Colombia, Paraguay, República Dominicana, Guatemala, Nicaragua, Bolivia, El Salvador, Honduras, Panamá, Marruecos (Tánger), Inglaterra (Londres), Francia (París), Portugal y otros países.

- PROGRESO -

es la Revista más conveniente para hacer una propaganda eficaz, verdadera y de gran extensión. Aparte del servicio de suscripción, anunciantes, etc., se remite gratuitamente para la mayor difusión de la propaganda de casas anunciadoras, a todas las Cámaras de Comercio, Bolsas, Círculos mercantiles, Asociaciones Industriales, Ateneos, Bibliotecas, Sociedades económicas de Amigos del País, Representantes de España acreditados en el Extranjero, Vapores Transatlánticos, etc., etc.

MIEL

PURA DE ABEJA

COLMADO SARDA

RELA CATALUÑA

110

EL FARO

127, Hospital, 127

Rebudes les novetats de tardor i hivern

Grandios assortit

Trajos a mida de 25 a 100 pessetes

Gabans a mida de 35 a 100 pessetes

Robes confeccionades ::

Camiseria, Corbateria, Genres de punt, Berrets Gorres, etc.

Preu fixe :: Economia veritat

Palau de Mobles

Es un error no visitar aquest grandios magatzem de mobles abans de comprar. Es el que ven un 10 per 100 més barat que tots els que anuncian aquests descomptes tan grans. Aquesta casa té una gran fabrica, i per aixó no hi pot haver competencies. Visiteu el

Palau de Mobles

i os convenceréu.

3. ARIBAU, 3. ARIBAU, 3

ESQUELES MORTUORIES

SEN'ADMETEN AN AQUISITA IMPREMITA FINS A LES DUES DE LA MATINADA

CICLES

SANROMA

His més collida i lleugera

Telefon 1475

Salmes 62

BARCELONA

SUN

Les injeccions, els lavatges, el sàndal i l'alcohol solen retraçar la cura de la purgació, semblant primer que va bé, però al deban-ho-atorada el flux, i en general, sola entretenir-se a cura. Amb les especialitats **PARADELL** en pocs dies se logra la cura completa.

FARMACIA PARADELL

Comte de l'Assail, 28

BARCELONA